UZMAN ÖĞRETMENLİK SINAVLARINA HAZIRLIK	Süre (Saat):	180	Tarih:	21 Temmuz 2022 Perşembe

Konu Adı:	AKRAN ÖĞRETİMİ	Süre (Saat):	15	Yüzdesi (%):	15

Etkinlik No:	020	Etkinlik Türü:	Konu Anlatım Ders Notu	Bahattin Kuş-Fatih BTR Öğretmeni/**Şehit Ümit Özet Ortaokulu**

Akran Öğretimi

* Öğrencilerin pasif bir dinleyici olmasının ötesinde, aktif olarak öğrenme sürecine katılımını sağlayan aktif öğrenme yaklaşımlarından birisi olan akran öğretimi, her branşta uygulanabilir bir yöntemdir.
* Öğrenciyi merkeze alan, onun ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran, bir eğitmenin rehberliğinin yanı sıra kendi yaş grubundan, birbirilerini çok daha iyi anlayan “akran”larının desteğinde olan bir süreçtir.
* Akranlar arasındaki öğrenme sürecindeki öğrenen- öğreten rol değişimi, öğrenme sürecini destekleyici niteliktedir.
* Akran öğretimi yönteminin; kavramsal öğrenme, problem çözümünü artırma, öğrenme zorluklarını giderme, öz güven üzerine olumlu etkileri olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur.
* Psikolojiden müziğe, bilgisayar biliminden fiziğe kadar birçok alanda akran öğretimi yöntemi kullanılmaktadır.
* Bu bölümde ele alınacak akran öğretimi yaklaşımı Eric Mazur’un Harvard Üniversitesindeki uygulamalarının ürünlerindendir.
* Mazur’un çıkış noktası, öğrencilerin sayısal verilerle herhangi bir konudaki problemleri çözerken işin derinlemesine kavramsal anlamının anlaşılmadığına yönelik bulgularıdır.

Akran Öğretiminin Adımları

* Akran öğretimi aşağıdaki akış şemasında açıklandığı gibi basamak basamak ilerleyen bir döngü içerisinde gerçekleştirilebilir (Şekil 1).

* *Şekil 1.* Akran öğretimi akış şeması (Oktay, 2017)

* Öğretmen, öncelikle konunun kısa bir anlatımını yaklaşık 5-10 dakika yapar.
* Konu ana hatları ile özetlenir.
* Bunun hemen sonrasında anlatılan kavrama yönelik bir kavram testi uygulanır.
* Öğrencilere düşünmeleri için bir dakika civarında zaman verilir.
* Öğrenciler bu aşamada bireysel olarak cevaplarını verirler.
* Bu geri bildirim alma işi ilerleyen kısımlarda daha ayrıntılı ele alınacaktır.
* Öğretmen hızlıca, geri dönüşlere göre sınıfın sorulan soruya verdiği yanıtları değerlendirir.

* Bu değerlendirmede, eğer tüm sınıf tarafından verilen
* Doğru cevap yüzdesi çok küçük ise (%30 altı) yavaşlanır ve konuya geri dönülerek anlatım detaylandırılır.
* Doğru cevap yüzdesi yaklaşık %30-70 arasında olursa bu, akran tartışması için idealdir ve yukarıda verilen akış şeması aynen uygulanır.
* Doğru cevap sınıfın büyük bir kısmı tarafından verilmiş ise (%70 üstü) cevap kısaca açıklanır ve diğer bir soru veya konuya geçiş yapılır (Mazur 1997).
* Doğru cevap yüzdesi yaklaşık %30-70 arasında ise akış şemasında olduğu gibi gruplar içerisinde tartışma ortamı oluşturulur ve akranların birbirlerini ikna etmesi sağlanır.
* Daha sonra öğrenciler aynı soruyu bireysel olarak tekrar yanıtlar.
* Böylece ikinci tur sağlanmış olur.
* Bir önceki turda olduğu gibi öğretmen yeniden yanıtları gözden geçirir ve gelen doğru cevap yüzdesine göre sürece devam edilir.
* Akran öğretimi yönteminin uygulanmasındaki en önemli aşamalardan birisi kavram sorusudur.

Kavram sorusunun bazı özellikleri Mazur (1997) tarafından aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- Sadece sayıların kullanılıp çözüme ulaşıldığı bir soru olmamalıdır.
- Soru çoktan seçmeli ve yeterli sayıda seçenek içermelidir.
- Soru öğrencinin anlayacağı dilde açık ve net olmalıdır.
- Soru ne çok zor ne de çok kolay olmalıdır.
- Soru tek bir kavram üzerinde olmalıdır.

* Akran öğretiminin uygulanmasındaki teknik unsurlardan en fazla dikkat çeken durum, öğrencilerden gelen yanıtların alınması olayıdır.

Alan yazında en fazla kullanılan yöntemler aşağıda sıralanmıştır:

El kaldırma: En kolay ve kısa sürede bir şekilde öğrenci yanıtlarını alıp değerlendirme yapılabilecek yöntemdir.

* İşaret dili alfabesi unsurları kullanılabilir.

Flaş kartlar: Öğrencilere farklı renk ve formlarda A, B, C gibi kartlar önceden dağıtılarak yapılabilir.

Taramaformları: Büyük gruplarda tercih edilebilir.

Clickers: Teknolojik bir uygulamadır.

* Bunun için ayrıca bir uygulama aparatı gerekir.
* Derste tahta veya herhangi bir perdeye doğrudan cevap oranları yansıtılabilir.

Çevrim içi yanıt sistemleri: Günümüz web 2.0 araçları yardımıyla rahat bir şekilde kullanılabilir.

Akran Öğretiminin Avantaj ve Sınırlılıkları

* Uygulamadaki bazı aşamalarda teknolojik uygulamaların tercih edilmesi bir taraftan öğrencinin ilgisini, sürece katılımını olumlu yönde etkileyebileceği gibi bazı öğretmenler için zahmetli ve maliyetli görünebilir.

Akran Öğretimi Yönteminin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi

* Akran öğretimi uygulamaları gerek eğitmenlerin gerekse de öğrenenlerin süreç içerisinde yoğun bir şekilde etkileşimde oldukları bir yaklaşımdır.
* Bu nedenle karşılıklı eş güdüm önemlidir.
* Uygulamaların değerlendirilmesi, bir sonraki uygulamaların niteliğini artırmada ve süreç içerisindeki olası aksaklıkları görmede önemli rol oynayacaktır.
* Öncelikle bireylerin kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme) sonrasında akran ve grup değerlendirmelerini yapmaları istenebilir (akran değerlendirme, grup değerlendirme).
* Akran öğretiminin alan yazındaki ilk uygulamalarına göre günümüzdeki kullanımı oldukça zenginleştirilmiştir.
* Süreçte kullanılacak gösteriler, öğrenmeye entegre edilecek projeler ve takım temelli öğrenme yaklaşımları gibi yöntemlerin kullanılmasıyla öğrenmedeki toplam etki artırılabilecektir.